



■ 10/23η Ὀκτωβρίου 1941

**Τὸ διπλὸ καὶ ἀτιμώρητο
Ὀλοκαύτωμα στὸ Μεσόβουνο Ἑορδαίας***
**Οἱ δολοφονημένοι ἀπὸ τὸν Ναζισμό στὸ Μεσόβουνο Ἑορδαίας
ἦταν οἱ διασωθέντες ἀπὸ τὸν Κεμαλισμὸ
καὶ τὴν Γενοκτονία στὸν Πόντο**

Στις 23 Ὀκτωβρίου τοῦ 1941 δυνάμεις τῶν Γερμανῶν Ναζι καὶ τῶν δοσίλογων ἐλληνόφωνων συνεργατῶν τους, εἰσβάλλουν στὸ Μεσόβουνο Ἑορδαίας, ἓνα χωριὸ Ποντίων προσφύγων.

Τὸ χωριὸ περικυκλώνεται ἀπὸ σαράντα αὐτοκίνητα μὲ στρατιώτες τῆς Βέρμαχτ, ποὺ ἦρθαν ἀπὸ τὴν Φλώρινα, τὴν Ἔδεσσα καὶ τὴν Θεσσαλονίκη. Οἱ κατοχικὲς δυνάμεις συγκεντρώνουν ὅλους τοὺς κατοίκους, χωρίζουν τοὺς ἄνδρες ἡλικίας 16 ἕως 69 χρόνων καὶ δίνουν στὰ γυναικόπαιδα δίωρη διορία νὰ συγκεντρώσουν «ὅσα κινητὰ πράγματα μποροῦν». Ἐνῶ μεταφέρονται στὸ γειτονικὸ χωριὸ τῶν Κομνηνῶν, ὅλοι οἱ συλληφθέντες ἄνδρες ἐκτελοῦνται «ὁμαδικῶς καὶ δι' αὐτομάτων ὄπλων».

Ἡ ἀναφορὰ τοῦ Νομάρχη Κοζάνης ἀναφέρεται σὲ 135 ἄτομα, τῆς γερμανικῆς διοίκησης γιὰ 142, ἐνῶ ἄλλες πηγὲς ἀνεβάζουν τοὺς ἐκτελεσμένους σὲ 165.

«Μεταξὺ τῶν ἐκτελεσθέντων», ἀναφέρει ὁ Νομάρχης, «ἦσαν καὶ οἱ τρεῖς Δημοδιδάσκαλοι τοῦ χωρίου, εἰς οὓς καίτοι ἐζητήθη ὑπὸ τῶν Ἀξιωματικῶν Χωροφυλακῆς ὅπως δοθῆ χάρις, ἐν τούτοις δὲν ἐδόθη τοιαύτη».

Ἡ τραγωδία ἐκλείσει μὲ τὴν καταστροφὴ τοῦ χωριοῦ «δι'



ἐμπρηστικῶν βομβῶν, ἐκτὸς πέντε οἰκιῶν καὶ τῆς ἐκκλησίας».

Τὰ περίπου 900 γυναικόπαιδα ποὺ ἐπέζησαν, μεταφέρθηκαν στὴν Πτολεμαΐδα καὶ διασκορπίστηκαν, «κατόπιν διαταγῶν τῶν Γερμανικῶν Ἀρχῶν», στὰ χωριά τοῦ Νομοῦ, ἀλλὰ καὶ στοὺς Νομοὺς Ἡμαθίας καὶ Φλωρίνης **πρὸς παραδειγματισμό...**

* * *

Τὸ δεύτερο Ὀλοκαύτωμα ἔγινε στὶς **24 Ἀπριλίου 1944**.

Στὸ πλαίσιο τῶν **ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων** μὲ τὴν ἐπωνυμία «Μαγιάτικη καταιγίδα (Maigewitter)», ποὺ ἔλαβε μέρος σὲ ὅλη τὴν ἔκταση τοῦ Βερμίου ὄρους, **τὸ Μεσόβουνο θὰ γνωρίσει ἐκ νέου** τὴν μανία τῶν κατακτητῶν. **Τ**ὸ χωριὸ περικυκλώθηκε, οἱ Ναζὶ διέταξαν τοὺς κατοίκους νὰ συγκεντρωθοῦν στὴν πλατεία, ἐνῶ τὴν ἴδια ὥρα ὄσους ἐντόπιζαν νὰ κρύβονται σὲ σπίτια τοὺς ἐκτελοῦσαν ἐπὶ τόπου. **Οἱ δολοφονημένοι στὸ δεύτερο Ὀλοκαύτωμα** τοῦ Μεσόβουνου ἦταν 150 ἄμαχοι.

Ὅπως περιγράφει ἡ σχετικὴ ἔκθεση τῆς ἐποχῆς, «κατεστράφη πᾶν ὅ,τι εἶχεν ὑπολειφθῆ ἐκ τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1941 καταστροφῆς καὶ πᾶν ὅ,τι ἀνοικοδομήθη ἔκτοτε, καταστραφέντων ἐξ ὀλοκλήρου καὶ δι' ἐμπρησμοῦ ὄλων τῶν οἰκιῶν, δημευθέντων τῶν ζώων καὶ χωρικῶν καὶ φονευθέντων πολλῶν ἐκ τῶν κατοίκων, οἵτινες προσεπάθησαν νὰ σωθῶσι διὰ τῆς φυγῆς. **Π**ερὶ τὰ 100 ἄτομα μεταφέρθησαν καὶ ἐνεκλείσθησαν εἰς τὸ Στρατόπεδον Συγκεντρώσεως Πτολεμαΐδος».

Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν δολοφόνων, ὁ **συνταγματάρχης Κάρλ Σύμερς**, ὑπεύθυνος καὶ γιὰ τὶς **σφαγὲς χιλίων Ἑλλήνων** στὸ **Δίστομο**, στὴν **Κλεισούρα Καστοριάς**, στὴν **Ἐρμακιά** καὶ στοὺς **Πύργους Ἑορδαίας**, ἀφοῦ παρασημοφορήθηκε, δὲν τιμωρήθηκε ποτέ!

■ **Οἱ δολοφονημένοι ἀπὸ τὸν Ναζισμό στὸ Μεσόβουνο Ἑορδαίας ἦταν οἱ διασωθέντες ἀπὸ τὸν Κεμαλισμὸ καὶ τὴν Γενοκτονία στὸν Πόντο.** **Γ**λύτωσαν ἀπὸ τὸν δάσκαλο Μουσταφᾶ Κεμάλ, δυστυχῶς ὁμως ὄχι καὶ ἀπὸ τὸν μαθητὴ του, τὸν Ἀδόλφο Χίτλερ.

* * *



Ὁ Ναζισμὸς καὶ ὁ Κεμαλισμὸς ἀποτελοῦν φασιστικὲς καὶ ρατσιστικὲς ἰδεολογίες, οἱ ὁποῖες ἐκφρασμένες μὲ τὴν πιὸ ἀκραία διαστροφή, στέρησαν τὴν ζωὴ σὲ ἑκατομμύρια ἀνθρώπους.

Ὁ Μουσταφᾶ Κεμάλ καὶ ὁ Ἀδόλφος Χίτλερ, συνιστοῦν τὴν ἔκφραση

τοῦ Ὀλοκληρωτισμοῦ, ὁ Κεμαλισμὸς καὶ ὁ Ναζισμὸς, ἀποτελοῦν τὴν ἴδια ἔκφανση τοῦ Φασισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὶς Γενοκτονίες πέρασε στὰ Ὀλοκαυτώματα.



Ἡ ἀνάδειξη τῶν ὁμοιοτήτων τοῦ Κεμαλισμοῦ καὶ τοῦ Ναζισμοῦ, συνιστᾷ ἀνθρώπινο, πολιτικό, ἐρευνητικό καὶ κυρίως ἠθικὸ καθήκον καὶ χρέος, γιὰ νὰ καταδικαστοῦν καὶ νὰ ἀποκαθλωθοῦν τὰ πιὸ ὀλοκληρωτικὰ καθεστῶτα καὶ ἰδεολογίες πὺν γνώρισε ποτὲ ἡ ἀνθρωπότητα, τὰ ὁποῖα χωρὶς καμμία ἀντίδραση, συνεχίζουν νὰ δολοφονοῦν ἑκατὸ χρόνια συνεχῶς!

Ἡ ἀνάδειξη καὶ ἡ καταδίκη τοῦ διπλοῦ Ὀλοκαυτώματος στὸ Μεσόβουνο, εἶναι **μία συμβολικὴ ἀλλὰ καὶ οὐσιαστικὴ πράξη**, καταδίκης τοῦ φασισμοῦ καὶ Νίκης τῆς Δημοκρατίας, τῆς Ἐλευθερίας, τοῦ Δικαίου καὶ τῆς Ἱστορίας, εἶναι ἡ Νίκη τῶν λαῶν πὺν δολοφονήθηκαν.

Εἶναι ἡ Νίκη τῆς Ζωῆς ἔναντι τῶν ἰδεολογιῶν τοῦ Θανάτου. □

(*) Ἐφημ. «Ἐστία», 5.5.2022 σελ. 8. • Τοῦ Θεοφάνη Μαλκίδη, Διδάκτορος Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν Παντείου Πανεπιστημίου, μονίμου κατοικοῦ Ἐβρου. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.